

Raportowanie schematów podatkowych (MDR)

Informacje podstawowe

16.04.2024

Celem przepisów MDR jest dostarczenie administracji skarbowej informacji, która będzie wykorzystywana przez organy podatkowe do poprawy jakości systemu podatkowego. Dostarczane informacje umożliwią również szybką reakcję w postaci ewentualnych zmian legislacyjnych.

Przepisy MDR nakierowane są zwłaszcza na umożliwienie szybkiego dostępu administracji podatkowej do informacji o potencjalnie agresywnym planowaniu lub nadużyciach związanych z planowaniem podatkowym oraz informacji o promotorach i tych, którzy korzystają ze schematów podatkowych. Przepisy te powinny również zniechęcić podatników oraz ich doradców do wdrażania u podatników uzgodnień mogących stanowić unikanie opodatkowania.

Wystąpienie u danego podatnika schematu podatkowego nie powinno jednak być postrzegane jako sytuacja niewłaściwa lub naganna. Uznanie uzgodnienia za schemat podatkowy nie jest jednoznaczne z objęciem tego uzgodnienia zakresem zastosowania klauzuli ogólnej przeciwko unikaniu opodatkowania lub szczególnych regulacji przeciwdziałających unikaniu opodatkowania. Może zdarzyć się więc sytuacja, w której uzgodnienie, które dokonywane jest w dominującej mierze z uzasadnionych przyczyn ekonomicznych i nie spełnia kryterium „sztucznego sposobu działania” w rozumieniu klauzuli przeciwko unikaniu opodatkowania, będzie polegało obowiązkowi przekazywania informacji o schematach podatkowych. Przepisy MDR mają bowiem szerszy zakres zastosowania niż przepisy nakierowane na zwalczanie unikania opodatkowania.

W sytuacjach, w których uzgodnienie nie stanowi formy agresywnego planowania podatkowego, obowiązek przekazania informacji o schemacie podatkowym jest jedynie obowiązkiem sprawozdawczym. Choć podstawowym celem przepisów MDR jest uzyskiwanie informacji o uzgodnieniach, co do których zachodzi zwiększone ryzyko agresywnej optymalizacji podatkowej, to jest to również instrument, który może dostarczyć cennych informacji do analizy funkcjonowania określonych ulg lub preferencji pod kątem ich oceny ex-post.

Jednocześnie warto zaznaczyć, że brak reakcji organów podatkowych na przekazaną informację o schemacie podatkowym nie oznacza, że dany schemat podatkowy nie zostanie w przyszłości zakwestionowany.

Jaki okres podlega regulacjom MDR

Przepisy o MDR wejdą w życie w dniu 1 stycznia 2019 r. Mają więc one zastosowanie do schematów podatkowych, dla których jedno ze zdarzeń, które skutkują obowiązkiem przekazania informacji wystąpiło w tym dniu lub później.

W ustawie wprowadzającej uregulowane zostały zagadnienia dotyczące kwestii przejściowych^[1]. Rozwiązania te wynikają z obowiązku implementacji postanowień Dyrektywy (dla schematu podatkowego transgranicznego) bądź z chęci zabezpieczenia interesu publicznego (dla schematu innego niż schemat podatkowy transgraniczny).

Przepis przejściowy wprowadza datę graniczną (odpowiednio 25 czerwca 2018 r. oraz 1 listopada 2018 r. – dalej: **data graniczna**) wskazując na obowiązek retrospektywnego przekazania informacji o schemacie podatkowym, jeżeli pierwszej czynności związanej z jego wdrożeniem dokonano po dacie granicznej.

Okres za jaki należy złożyć informację o schemacie podatkowym w stosunku do czynności, które mają miejsce przed 1 stycznia 2019 r., zależy od **typu schematu podatkowego**, który podlega raportowaniu. W przypadku schematu podatkowego, którym jest:

- **schemat podatkowy transgraniczny**^[2] – schemat podlega raportowaniu, jeżeli pierwszej czynności związanej z jego wdrażaniem dokonano przed dniem wejścia w życie ustawy, nie wcześniej jednak niż po dniu 25 czerwca 2018 r.,
- **inny niż ww. schemat podatkowy**^[3] – schemat podlega raportowaniu, jeżeli pierwszej czynności związanej z jego wdrażaniem dokonano przed dniem wejścia w życie ustawy, nie wcześniej jednak niż po dniu 1 listopada 2018 r.

Kiedy powstaje obowiązek informacyjny MDR

Aby powstał obowiązek informacyjny, uzgodnienie musi spełniać definicję schematu podatkowego, a w przypadku schematów innych niż schematy podatkowe transgraniczne, również kryterium kwalifikowanego korzystającego.

MDR rozróżnia trzy rodzaje schematów, które podlegają obowiązkowi przekazywania informacji:

- schemat podatkowy,
- schemat podatkowy standaryzowany,
- schemat podatkowy transgraniczny.

Przez schemat podatkowy^[4] rozumie się uzgodnienie, które:

- spełnia kryterium głównej korzyści oraz posiada ogólną cechę rozpoznawczą,
- posiada szczególną cechę rozpoznawczą, lub
- posiada inną szczególną cechę rozpoznawczą.

Aby mówić o schemacie podatkowym, musi zaistnieć więc jeden z następujących przypadków:

Przypadek 1: uzgodnienie spełnia kryterium głównej korzyści oraz posiada ogólną cechę rozpoznawczą – użycie łącznika „oraz” oznacza, że obie wymienione przesłanki muszą zostać spełnione łącznie;

Przypadek 2: uzgodnienie posiada szczególną cechę rozpoznawczą (w tej sytuacji nie musi być spełnione kryterium głównej korzyści);

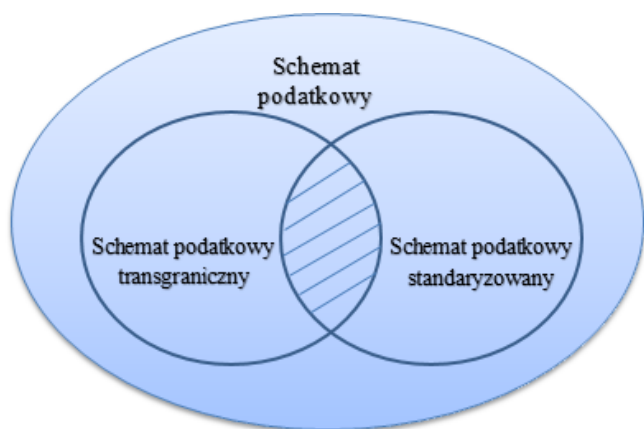
Przypadek 3: uzgodnienie posiada inną szczególną cechę rozpoznawczą (w tej sytuacji nie musi być spełnione kryterium głównej korzyści).

Samo spełnienie definicji schematu podatkowego nie determinuje jednak automatycznie konieczności przekazania do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej (KAS) informacji o schemacie podatkowym. Powstanie tego obowiązku – jeśli taki schemat podatkowy nie spełnia definicji schematu podatkowego transgranicznego – będzie bowiem uzależnione od tego, czy spełnione jest kryterium kwalifikowanego korzystającego^[5]. Dopiero przekroczenie jednego z progów zawartych w kryterium kwalifikowanego korzystającego (odpowiednio 10 mln euro lub 2,5 mln euro) powoduje, że schemat podatkowy, inny niż schemat podatkowy transgraniczny, będzie podlegał obowiązkowi informacyjnemu.

Schemat obowiązku informacyjnego

Schemat obowiązku informacyjnego

Schemat podatkowy oraz schemat podatkowy transgraniczny mogą być jednocześnie schematem podatkowym standaryzowanym. O standaryzacji schematu świadczy to, że można go wdrożyć lub udostępnić u więcej niż jednego korzystającego bez konieczności dokonywania zmiany jego istotnych założeń.

Schemat podatkowy

Jakich podmiotów dotyczy MDR

Obowiązek przekazania informacji o schematach podatkowych może dotyczyć trzech kategorii podmiotów:

- **promotora^[6]** – którym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, w szczególności doradca podatkowy, adwokat, radca prawny, pracownik banku lub innej instytucji finansowej doradzający klientom, również w przypadku gdy nie posiada miejsca zamieszkania, siedziby ani zarządu na terytorium kraju. Podmiot pełni rolę promotora, jeśli w zakresie wykonywanych czynności:
 - opracowuje uzgodnienie,
 - oferuje uzgodnienie,
 - udostępnia opracowane uzgodnienie,
 - wdraża opracowane uzgodnienie,

- lub zarządza wdrażaniem uzgodnienia
- **korzystającego**^[7] – którym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej:
 - której udostępniane jest uzgodnienie,
 - u której wdrażane jest uzgodnienie,
 - która jest przygotowana do wdrożenia uzgodnienia,
 - która dokonała czynności służącej wdrożeniu uzgodnienia.
- **wspomagającego**^[8] – którym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, w szczególności biegły rewident, notariusz, osoba świadcząca usługi prowadzenia ksiąg rachunkowych, księgowy lub dyrektor finansowy, bank lub inna instytucja finansowa a także ich pracownik, która przy zachowaniu staranności ogólnie wymaganej w dokonywanych czynnościach, przy uwzględnieniu zawodowego charakteru działalności, obszaru specjalizacji oraz przedmiotu wykonywanych czynności, podjęła się udzielić, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych osób, pomocy, wsparcia lub porad dotyczących opracowania, wprowadzenia do obrotu, organizowania, udostępnienia do wdrożenia lub nadzorowania wdrożenia uzgodnienia (art. 86a § 1 pkt 19 Ordynacji podatkowej).

Obowiązki informacyjne w MDR mogą ciążyć na wskazanych podmiotach bez względu to, czy ich miejsce zamieszkania, siedziba lub zarząd znajduje się na terytorium Polski, terytorium państw Unii Europejskiej (UE), czy terytorium państw trzecich. W przypadku, gdy obowiązek informowania o schematach podatkowych przez promotora, korzystającego lub wspomagającego dotyczy schematu podatkowego transgranicznego, przepisy ustawy wprowadzającej przewidują sposób postępowania, wskazując państwo, które powinno otrzymać informację o schemacie podatkowym oraz procedurę przekazywania informacji.

Zarówno promotor jak i wspomagający, co do zasady, nie będą zobowiązani do aktywnego poszukiwania informacji w celu wypełnienia obowiązku informacyjnego o schematach podatkowych. Obowiązek informowania o schematach podatkowych będzie dotyczył informacji znanych przekazującemu, będących w ich posiadaniu. Jeżeli jednak w zakresie wykonywanych przez taki podmiot czynności (np. weryfikacji wymogów regulacji AML) zidentyfikowane zostaną informacje podlegające zgłoszeniu MDR, powinny one zostać uwzględnione w zgłoszeniu.

W jakich terminach powinny być przekazane informacje MDR

Promotor przekazuje informacje o schemacie podatkowym Szefowi KAS w terminie 30 dni:

1. od dnia następnego po udostępnieniu schematu podatkowego,
2. od następnego dnia po przygotowaniu do wdrożenia schematu podatkowego, lub
3. od dnia dokonania pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego

- w zależności od tego, **które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej**.

Korzystający przekazuje Szefowi KAS informacje o schemacie podatkowym w terminie 30 dni:

1. od dnia następnego po udostępnieniu schematu podatkowego,
2. od następnego dnia po przygotowaniu do wdrożenia schematu podatkowego, lub
3. od dnia dokonania pierwszej czynności związanej z wdrażaniem schematu podatkowego

- w zależności od tego, **które z tych zdarzeń nastąpi wcześniej**.

Termin w jakim **wspomagający** powinien wypełnić obowiązki w zakresie MDR uzależniony jest od typu obowiązku i wynosi:

- 5 dni roboczych od dnia, w którym wspomagający powziął lub powinien był powziąć wątpliwości, że uzgodnienie może stanowić schemat podatkowy,
- 30 dni po dniu w którym wspomagający udzielił bezpośrednio lub za pośrednictwem innych osób, pomocy, wsparcia lub porad dotyczących opracowania, wprowadzenia do obrotu, organizowania, udostępnienia do wdrożenia lub nadzorowania wdrożenia schematu podatkowego, jeśli dostrzegł lub powinien był dostrzec, że uzgodnienie, w odniesieniu do którego jest wspomagającym, stanowi schemat podatkowy.

Do kogo przekazywane są informacje MDR

Informacja o schemacie podatkowym przekazywana jest elektronicznie do Szefa KAS.

Kontakt

Masz pytanie techniczne w zakresie MDR?

Skontaktuj się linią wsparcia technicznego – napisz na adres mdr.pomoc@mf.gov.pl.

Masz pytanie merytoryczne w zakresie stosowania przepisów MDR?

Sprawdź sekcję [Pytania i Odpowiedzi \(Q&A\)](#)

Nie możesz znaleźć odpowiedzi na swoje pytanie?

Sprawdź [Objaśnienia Ministra Finansów w zakresie MDR](#)

Przypisy:

[1] art 28 ustawy wprowadzającej

[2] Definicja schematu podatkowego transgranicznego – art. 86a §1 pkt 12 Ordynacji podatkowej

[3] Definicja schematu podatkowego – art. 86a §1 pkt 10 Ordynacji podatkowej

[4] Definicja schematu podatkowego – art. 86a §1 pkt 10 Ordynacji podatkowej

[5] Kryterium kwalifikowanego korzystającego zdefiniowano w art. 86a §4 Ordynacji podatkowej.

[6] art. 86a § 1 pkt 7 Ordynacji podatkowej